

Тэма

КАРАНАВІРУС ЯК ПОЛЕ ДЛЯ ЗЛАЧЫНСТВАЎ

Абвешчаная пандэмія COVID-19 змяніла за паўтара месяца безліч сацыяльных працэсаў у свеце. Аказала яна ўплыў і на праявы крыміналу. У сакавіку 2020 года Еўрапол выпусціў спецыяльны даклад на тэму таго, як злачынцы эксплуатаюць сітуацыю з COVID-19. Сярод фактараў ўплыву — высокі попыт на пэўныя тавары, зніжэнне мабільнасці людзей, большае выкарыстанне лічбавых тэхналогій і інтэрнэту, павелічэнне трывогі. Як жа гэта працуе ў Беларусі?

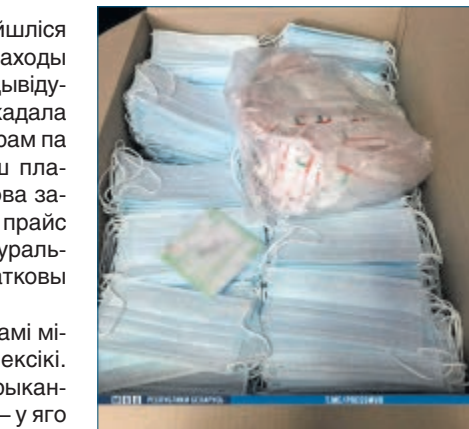
БІЗНЕС — НІЧОГА АСАБІСТАГА

Надаўна ўрад Беларусі прыняў рашэнне аб тым, што медыцынскія маскі і іншыя сродкі індывідуальнай абароны, зробленыя на любым суб'екце гаспадарання незалежна ад яго формы ўласнасці, могуць адгружацца выключна ў адрас двух прадпрыемстваў — «Фармацыя» і «Белмедтэхніка». Менавіта ім даручана насыціць рынак Беларусі гэтымі рэчамі. Але нават у такіх умовах знайшліся дзялікі, якія захацелі зарабіць звышдаходы на такіх неабходных сёння сродках індывідуальнай абароны. Прадпрыемства пажадала прадаць маскі камерцыйным структурам па трывіяльнай прычыне — яны больш плацяць. Калі дзяржаўная ўстанова гатова заплаціць за адну штуку 10 капеек, то прайс камерсантаў — рубель за маску. Натуральна, што цана, якую плаціў за яе канчатковы пакупнік, была яшчэ вышэйшая.

21 красавіка ў Мінску супрацоўнікамі міліцыі быў затрыманы ўраджэнец Мексікі. Нелегальным мігрантам госяць з амерыканскага кантынента ў Беларусь не быў — у яго ёсць дазвол на пражыванне ў нашай краіне. Цікавіла аператыўнікаў іншае. Замежніка спынілі якраз у той момант, калі ён на мікрааўтобусе вёз маскі, вырабленыя на адным з мінскіх прадпрыемстваў. Ды і партыя была, мякка кажучы, унушальная — 164 тысячы адзінак. Падчас разбору высветлілася, што гэтае ж прадпрыемства раней ужо рэалізавала яму 408 тысяч масак.

Супрацоўнікі аддзела па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі высветлілі, што за два няпоўныя месяцы прадпрыемства прадало прыватным структурам амаль тры мільёны масак. Лічба касмічная. Асабліва калі ўлічыць, што толькі 10% ад гэтай колькасці было адгружана ў адрас «Фармацыі» і «Белмедтэхнікі».

Яшчэ адзін хітры вытворца знайшоўся ва Уздзе. Ён паведаміў адпаведным структурам пра тое, што маскі рабіць не можа. Прычына — абсталяванне няспраўнае, ды і з набыццём сыравіны вялікія праблемы. Але, як зазначылі ў Міністэрстве ўнутраных спраў,

вытворчасць у цэхах літаральна буяла. Кожны суткі прадпрыемства адгружала звыш 30 тысяч масак. Сумарна «налева» пайшло каля 450 тысяч вырабаў. Падчас вобвыску аператыўнікі знайшлі таксама 56 тысяч паўфабрыкатаў — масак, якія былі збольшага гатовы, — проста да іх не прымацавалі завушыны і не было ўпакоўкі. Цана гатовага тавару няспынна расла, свой працэнт бралі і камерцыйныя структуры. А ў выніку ўвесь «банкет» аплачваў канчатковы пакупнік.

Яшчэ адзін замежнік спрабаваў нелегальна прадаць праз інтэрнэт 260 абарончых рэспіратараў. Некалькі месяцаў таму ён набыў іх у адным са сталічных гандлёвых цэнтраў. На момант рэалізацыі цана аднаго такога рэспіратара падскочыла ў некалькі разоў, да 12 рублёў. Натуральна, прадалася ўсё гэта праз інтэрнэт без якіх-небудзь дакументаў — што і стала падставай да прыцягнення 43-гадовага мужчыны да

адказнасці за незаконную прадпрымальніцкую дзейнасць.

У поле зроку аператыўнікаў трапіла і 33-гадовая жыхарка Віцебска, якая вырашыла зарабіць на перапродажы праз інтэрнэт медыцынскіх пальчатак. Яна набыла іх на адной з гандлёвых пляцовак, дзе пасля і прадавала. Агульны кошт канфіскаваных тавараў пацягнуў больш чым на 400 рублёў.

Цяпер па выяўленых фактах праводзіцца праверка, вырашаецца пытанне аб тым, каб прыцягнуць парушальнікаў да адміністрацыйнай адказнасці за незаконную прадпрымальніцкую дзейнасць.

— Агулам у Беларусі выяўлена ўжо каля двух дзясяткаў фактаў незаконнай рэалізацыі сродкаў індывідуальнай абароны, — паведаміла афіцыйны прадстаўнік МУС **Вольга ЧАМАДАНАВА**. — Складзена столькі ж адміністрацыйных пратаколаў за незаконную прадпрымальніцкую дзейнасць і парушэнне правіл гандлю і аказання паслуг насельніцтву. Аператыўнікі канфіскавалі з незаконнага абарачэння даволі вялікую коль-

дэталёва запомніць іх знешнасць і пасля апісаць яе.

Галоўная задача такога чалавека — трапіць у вашу кватэру і чым-небудзь там пажывіцца. А для гэтага ён можа прыкінуцца кім заўгодна. Напрыклад, як адрозніць сапраўднага медыцынскага работніка ад фальшывага? Цэлы злачынны «спектакль» быў разыграны ў Баранавічах. Дзве жанчыны прыйшлі дадому да мясцовай жыхаркі, каб прапанаваць запіс на бясплатную вакцинацыю. Падабенства з медыкамі дадавалі маскі, якія жанчыны надзелі на свае твары. Падчас афармлення «заяўкі» адна з ілжэмедыкаў непрыкметна адлучылася, як пасля высветлілася — у суседні пакой. Калі ж візіцёркі сышлі, то старая выявіла, што знікла буйная сума грошай.

— Таму ні ў якім разе не адчыняйце дзверы незнаёмцам, — раіць Вольга Чамаданова. — Будзьце пільныя і вельмі асцярожныя, калі гутарку з вамі заводзіць незнаёмы чалавек. Зносіны з ім у межах уласнага жылля трэба выключыць. Па магчымасці патэлефануйце родным або суседзям. Калі гэтага зрабіць не атрымаецца, то трэба папрасіць візіцёра прыйсці пазней. І пазначце на відным месцы спіс тэлефонных нумароў камунальных, сацыяльных і аварыйных службаў, а таксама рэгістратуры паліклінікі і свайго ўчастковага інспектара. Яны вам спатрэбяцца для праверкі наведвальніка — ці сапраўды ён той, кім прадстаўляецца.

Пад прыцэлам злачынцаў не толькі наяўныя грошы, але і тыя, што ляжаць на банкаўскім рахунку, а таксама персанальныя звесткі.

— Нам вядома пра выпадак імітацыі афіцыйнай рассылкі СМС-паведамленняў на мабільныя тэлефоны, — адзначыла афіцыйны прадстаўнік ГУУС **Мінгарвыканкама Наталля ГАНУСЕВІЧ**. — У ёй паведамлялася пра аднабаковае рашэнне банка пералічыць працэнты па дэпазіце ў Фонд барацьбы з каранавірусам згодна з пастановай Савета Міністраў. Але ўся соль у тым, што такой пастановы не існуе ў прыродзе. Да гэтага паведамлення была прымацавана спасылка. Калі на яе націснуць, то там запытваюцца асабістыя звесткі. Як толькі вы іх паведамаеце — тым самым даеце махляру ключ да ўсіх сродкаў, якія на гэтай картцы ляжаць.

Толькі гэтым спосабам ашуканцы не абмяжоўваюцца. Напрыклад, у свеце сёння распаўсюджана рассылка лістоў нібыта ад імя Сусветнай арганізацыі аховы здароўя. Мэта адпраўшчыкаў ідэнтычная — пры дапамозе сацыяльнай інжынерыі выцягнуць з вас усе неабходныя паролі і іншыя персанальныя звесткі. Пры гэтым яны могуць маскіравацца цалкам, на першы погляд, дабрачыннымі матывамі — напрыклад, зборам ахвяраванняў на барацьбу з вірусам. Таму міліцыянеры раяць такія паведамленні проста ігнараваць, а тым больш не пераходзіць ні на якія спасылкі і не паведамляць паролі, звесткі з карткі і яе CVV-код.

Сціпласць — якасць героя

Здарэнне адбылося ў Слуцкім раёне 19 красавіка. У міліцыю паступіў выклік пра тое, што ў аграгарадку Гацук адзін з кіроўцаў парушыў правілы паркоўкі аўтамабіля. На месца падзей адправіўся маёр міліцыі Дзмітрый Семібратаў.

Непадалёк ад паркоўкі, каля пад'езда жыллага дома, міліцыянер заўважыў натоўп людзей. Некалькі чалавек штосьці ажыўлена абмяркоўвалі, астатнія проста ціха стаялі. Гэта прыцягнула ўвагу афіцэра. Ён папрасіў аўталадальнікаў, якія працягвалі спрачацца наконт таго, ці былі парушаны правілы дарожнага руху, заставацца на месцы, а сам адправіўся да жыллага дома. І ўбачыў, што на зямлі ляжыць дзяўчынка, якая не падае прыкмет жыцця. Людзі з натоўпу

растлумачылі, што яна чымсьці падвілася і не можа дыхаць. Міліцыянер заўважыў, што ў малой пачалі сінець твар і рукі. На роздумы часу не заставалася, трэба было дзейнічаць.

Дзмітрый Семібратаў падняў небараку на рукі і рэзка націснуў рукой у вобласць сонечнага спляцення. З рота дзяўчынкі тут жа вывалілася пласціна, якая служыла для выпраўлення прыкусу. А разам з ёй — кавалак булкі, які і перакрыў дыхальныя шляхі. Малая пачала дыхаць, яе твар зноў стаў ружовы. Упэўніўшыся, што яна ў бяспецы, супрацоўнік ДАІ вярнуўся на стаянку, каб закончыць справу, дзеля якой яго выклікалі ў аграгарадок.

Маёр міліцыі нікому не раскажаў пра свой учынак. Пра яго стала вядома тады, калі маці дзяўчынкі звярнулася з падзякай ва УУС Мінаблвыканкама.

Міліцыя — урачам

Аднайменная дабрачынная акцыя праводзіцца з 15 красавіка па ініцыятыве супрацоўнікаў міліцыі і афіцэрскіх сходаў органаў унутраных спраў і ўнутраных войскаў. Да яе далучыліся ўсе падраздзяленні. За сабраныя грошы набываюцца сродкі індывідуальнай абароны, якія затым перадаюцца ва ўстановы аховы здароўя.

Напрыклад, сталічныя міліцыянеры ўжо перадалі ў бальніцу хуткай дапамогі тысячу ахоўных касцюмаў. Абарончыя камбінезоны паступілі і ў Глушанскую ўчастковую бальніцу, якая знаходзіцца ў Бабруйскім раёне. Галоўны ўрач Клімавіцкай цэнтральнай раённай бальніцы Людміла Захаранка атрымала ад раённага аддзела ўнутраных спраў грашовы сертыфікат на набыццё ўсіх неабходных тавараў. Супрацоўнікі Лоеўскага

РАУС набылі для мясцовай бальніцы 150 пар ахоўных пальчатак. Калектыў Ушацкага РАУС перадаў медыкам маскі, пальчаткі, антысептыкі і дэзынфіцыруючыя сродкі. І гэта толькі некалькі прыкладаў таго, як міліцыянеры дапамагаюць медыкам.

Масавы пашыў ахоўных масак і камбінезонаў распачаўся на ўсіх прадпрыемствах крымінальна-выканаўчай сістэмы, якія маюць швейныя ўчасткі і цэхі.

— Намі былі задзейнічаны ўсе рэсурсы, а таксама набыта дадатковае абсталяванне, — адзначыў начальнік аддзела ўпраўлення арганізацыі вытворчасці і працоўнага выкарыстання спецкантынгенту Дэпартаменту выканання пакаранняў МУС Рэспублікі Беларусь **Даніл ЯЦКОЎ**. — Праводзіцца ўсе неабходныя санітарныя мерапрыемствы. Нашы магучасці дазваляюць цалкам забяспечыць патрэбы органаў і падраздзяленняў унутраных спраў, у тым ліку і самой крымінальна-выканаўчай сістэмы. Шмат сродкаў індывідуальнай абароны адгружаецца і ў адрас Міністэрства аховы здароўя.

Матэрыялы паласы падрыхтаваў **Валяр'ян ШКЛЕННІК**.